

Uitvoeringsprogramma 2025-2026

Sociale Toekomstvisie

1. Prettig en veilig wonen

2. Goed kunnen opgroeien

3. Meedoen en samendoen

4. Vitaal leven

Voorwoord

In september 2024 heeft onze gemeenteraad de **Sociale Toekomstvisie 2024–2034** vastgesteld. Daarmee hebben we een koers uitgezet waarin we samen bouwen aan een veerkrachtige, sociale en duurzame samenleving. Deze visie staat niet op zichzelf, maar sluit aan bij bredere landelijke ontwikkelingen en akkoorden zoals het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Hervormingsagenda Jeugd, het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het recent gesloten aanvullende Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA).

Ook onze **Omgevingsvisie 2050** vormt een belangrijk referentiepunt. Dit kader biedt niet alleen uitdagingen, maar vooral kansen om het sociaal beleid van Olst-Wijhe toekomstbestendig te maken.

Na de visie volgde in maart 2025 het **Ontwerp Uitvoeringsprogramma**, waarin we de stap maken van ambities naar structuur. En nu ligt er voor u het eerste **Uitvoeringsprogramma 2025–2026**: de concrete vertaling van visie naar acties.

Hiermee geven we richting aan wat er de komende periode gebeurt in het sociaal domein. We realiseren ons dat dit gebeurt terwijl de samenleving doorgaat – het is letterlijk “verbouwen met de winkel open”. Er gebeurt al veel moois in onze dorpskernen. Met dit programma kiezen we er nadrukkelijk voor om de **dagelijkse realiteit van inwoners** als uitgangspunt te nemen en brengen we, voor het eerst, zoveel als mogelijk de onderdelen van de systeemwereld integraal op inhoud bij elkaar.

Wat is dit uitvoeringsprogramma?

Het is een **werk- en sturingsinstrument**. Het beschrijft de inzet, doelgroepen, prioriteiten en middelen die bijdragen aan de vier themalijnen uit de toekomstvisie: *Prettig en veilig wonen, Goed kunnen (op)groeien, Meedoen en samendoen, en Vitaal leven*. We werken daarbij met het **Model voor het Dagelijks Leven**, dat ons helpt om overzicht te houden, een gemeenschappelijke taal te spreken en zichtbare impact te realiseren.

De opgaven zijn niet gering. Onze gemeente vergrijst, steeds meer inwoners ervaren mentale gezondheidsproblemen, eenzaamheid of financiële druk. Tegelijkertijd zijn er sterke sociale netwerken, veel betrokken vrijwilligers en een grote bereidheid tot samen doen. Dáár ligt onze kracht. Door te investeren in ontmoeting, preventie, talentontwikkeling en bestaanszekerheid, willen we die kracht benutten en gemeenschappen versterken en weer helpen opbouwen.

Onze prioriteiten voor 2025–2026 zijn helder:

- Inzet op preventie en vroeg signalering door het versterken van de sociale basis
- aanpak van bestaanszekerheid, eenzaamheid en laaggeletterdheid;
- bevorderen van een gezonde leefstijl;
- ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers;
- zorgen voor passende woningen, zeker in het licht van de vergrijzing;
- het verkleinen van de druk op kostbare maatwerkvoorzieningen door waar mogelijk te kiezen voor een mix van inzet; een combinatie van formeel / informeel, individueel / collectief en met indicatie / indicatievrij

Wij realiseren ons dat de gemeente dit niet alleen kan. Het Uitvoeringsprogramma is dan ook een uitnodiging om samen te doen: inwoners die voor elkaar klaarstaan, organisaties die hun expertise inzetten, en de gemeente die ondersteunt en verbindt. Zo geven we samen betekenis aan een sociale toekomst die niet alleen wenselijk is, maar ook haalbaar en duurzaam.

Alleen in gezamenlijkheid kunnen we de beweging maken van ziekte en zorg naar gezondheid en gezond gedrag, van individueel naar collectief, en van systeemwereld naar leefwereld.

Ik ben trots op wat we samen tot nu toe hebben bereikt en kijk met vertrouwen en hoopvol vooruit. Dit uitvoeringsprogramma is geen eindpunt, maar een belangrijke tussenstap. Elke twee jaar herijken we onze inzet, zodat we flexibel kunnen inspelen op ontwikkelingen zonder onze stip op de horizon uit het oog te verliezen: een Olst-Wijhe waarin iedereen meetelt, mee kan doen en zich thuis voelt.

Met waardering voor iedereen die heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit programma, nodig ik ons uit om elkaar te blijven opzoeken, te blijven luisteren en samen stappen te zetten. Alleen zo bouwen we verder aan een sterke gemeenschap in Olst-Wijhe!

Judith Compagner

Wethouder samenleving

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inleiding	5
Leeswijzer	9
Deel 1: Inrichting sociaal domein.....	12
Deel 2: Besteding investeringsbudget	15
Toelichting investeringsbudget	15
Deel 3: Regie en Monitoring	19
Bijlage 1: Meetinstrumentarium	20
Bijlage 2: Overzichtstabel prioriteiten Olst-Wijhe (alfabetisch).....	28
Bijlage 3: Figuur: Vergrijzing nader gedefinieerd	29
Bijlage 4: Begrippenlijst Uitvoeringsprogramma Sociale Toekomstvisie.....	30

Inleiding

In de zomer van 2024 is de Sociale toekomstvisie Olst-Wijhe 2024-2034 vastgesteld. Hierin zijn mooie ambities geformuleerd voor de komende jaren. Het zijn ambities waar wij met elkaar de schouders onder zetten. De concrete vertaling van ambities naar concrete prioriteiten en activiteiten vraagt om een nadere uitwerking. Voor de jaren 2025 en 2026 geven we hier uitvoering aan met dit uitvoeringsprogramma.

Het eerste uitvoeringsprogramma voor 2025-2026 verschijnt in het vierde kwartaal van het 2025. Dit heeft ermee te maken dat de Sociale Toekomstvisie (richten) eind 2024 is vastgesteld waarna in maart 2025, met het ontwerp uitvoeringsprogramma (inrichten), een tussenstap is gezet. Nu aan het begin van het vierde kwartaal van 2025 is het uitvoeringsprogramma (verrichten) er. Het programma ligt er nu weliswaar aan het einde van 2025, maar er zijn in de tussentijd wel volop stappen gezet in de uitvoering van de Sociale Toekomstvisie.

Van visie naar uitvoering

De Sociale toekomstvisie staat niet op zichzelf. De gemeenteraad heeft in het eerste kwartaal van 2025, de Omgevingsvisie 2050 vastgesteld en eerder is in gezamenlijkheid tussen raad, college en ambtelijke organisatie het programma Toekomstbestendig Olst-Wijhe tot stand gekomen. In dat programma is een ordening aangebracht tussen richten (ambities), inrichten (structuur) en verrichten (uitvoering), wat onder meer is doorvertaald in de inrichting van de ambtelijke organisatie.

De manier van werken in het sociaal domein vraagt om eenzelfde ordening. Waar de toekomstvisie zich bevindt op het niveau van richten, bevat dit uitvoeringsprogramma een concrete aanzet voor het verrichten (en het behalen van onze doelen). Om deze ambities te realiseren en overzichtelijk te houden is ervoor gekozen om één uitvoeringsprogramma te maken met daarin alle 4 de themalijnen uit de visie. Verder kent het uitvoeringsprogramma drie onderdelen. Op 18 maart 2025 jongstleden is het ontwerp uitvoeringsprogramma inclusief deel 1 door ons college vastgesteld. Het onderhavige deel 2 gaat met name over het uitvoeren van het beleid. In dit deel komt de concrete inzet voor de aankomende twee jaar naar voren. Deel 3 gaat over de monitoring en borging van de inzet. Dit betreft onder andere het opzetten van een PDCA cyclus en het geven van een plek aan de indicatoren.

De vorming van het uitvoeringsprogramma

Om tot een realistisch uitvoeringsprogramma te komen is er nauw contact geweest met de maatschappelijke partners. Op basis van de input van de partners is dit uitvoeringsprogramma opgesteld. De gemeente stelt hierbij in verbinding vast wat de doelstellingen zijn (WAT) en partners krijgen ruimte op wat voor manier zij hier uitdrukking aan geven (HOE).

Uitvoering van de sociale toekomstvisie is dynamisch. Activiteiten passen we gedurende de termijn van de Sociale toekomstvisie aan op basis van landelijke en lokale ontwikkelingen en prioriteiten. Iedere twee jaar wordt het uitvoeringsprogramma opnieuw opgesteld volgens hetzelfde format. Het uitvoeringsprogramma draagt eraan bij dat over de jaren heen een trendontwikkeling zichtbaar wordt. Het biedt ook handvatten voor de subsidierelatie die we met onze maatschappelijke partners onderhouden door Impactmeters op te nemen in jaarplannen en subsidiebeschikkingen.

Thematische Lijnen & instrumenten

De Sociale toekomstvisie Olst-Wijhe 2024-2034 gaat uit van vier themalijnen:

- 1) Prettig en veilig wonen
- 2) Goed kunnen (op)groeien
- 3) Meedoen en samendoen
- 4) Vitaal leven

Om de ambities uit deze themalijnen concreet te kunnen vertalen naar inzet voor het uitvoeringsprogramma 2025-2026 is ervoor gekozen om de thema's op te splitsen naar de 17 Impactmeters van het Model voor het Dagelijks Leven (MDL). Dit model helpt om inzichtelijk te maken waar inzet aan bijdraagt, helpt om te focussen en bevordert een gemeenschappelijke taal voor gemeente, maatschappelijke partners, professionals en inwoners.

Leidende principes

De uitvoering van de ambities geformuleerd in de Sociale Toekomstvisie wordt gestuurd door principes. Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma zijn de volgende vijf leidende principes meegenomen:

- Autonomie & verantwoordelijkheid	- stimuleren van zelfredzaamheid en regie.
- Omzien naar elkaar & wederkerigheid	- bouwen aan sterke sociale netwerken.
- Talentontwikkeling	- iedereen doet mee, sociaal én economisch.
- Informeel boven formeel	- informele inzet waar mogelijk, professionele inzet waar nodig.
- Collectief boven individueel	- voorkeur voor groepsgerichte oplossingen.

De prioriteiten binnen het uitvoeringsprogramma

Niet alle Impactmeters hebben op ieder moment dezelfde prioriteit. Op basis van de visies, maar ook op basis van het bestuursakkoord, landelijke wetgeving en akkoorden worden bestuurlijke prioriteiten voor het sociaal domein in Olst-Wijhe bepaald. Randvoorwaardelijk voor de uitvoering is ook de beschikbare hoeveelheid geld en capaciteit, zowel ambtelijk als bij de maatschappelijke partners. Voor de jaren 2025 en 2026 zetten we concreet in op de volgende prioriteiten:

Wat? Op welke onderwerpen richten wij ons?

- Bestaanszekerheid en voorkomen van schulden: Inwoners in Olst-Wijhe hebben moeite met rondkomen (14%). In het bestuursakkoord is daarnaast aandacht gevraagd voor de bestrijding van armoede.
- Eenzaamheid: 44% van de inwoners voelt zich eenzaam en eenzaamheid neemt toe vooral bij jongeren en alleenstaanden.
- Laaggeletterdheid: het percentage laaggeletterden in Olst-Wijhe (17%) ligt hoger dan in de rest van Nederland.
- Mentale gezondheidsproblemen: 18% van de inwoners ervaart mentale gezondheidsproblemen.
- Overgewicht en overmatig alcoholgebruik: bovengemiddeld veel inwoners hebben overgewicht (53%). Ook is er een hoog percentage inwoners met overmatig alcoholgebruik.
- Passende woningen: het tekort aan woningen en toenemende levensverwachting zetten de woningmarkt onder druk.
- Vergrijzing: Veranderende bevolkingssamenstelling en toenemende levensverwachting. Doordat het aandeel ouderen in vergelijking tot het aantal 0 tot 18 jarigen groter wordt, bestaat de kans dat het aantal inwoners dat een beroep doet op zorg en ondersteuning groter wordt en minder inwoners die zorg kunnen verlenen. Het CBS voorspelt dat in 2030 27% en in 2040 29% van de bevolking in Olst-Wijhe boven de 65 is, waar dit in 2020 22% was. Door vergrijzing neemt het aantal mensen met dementie ook toe.

Wie? Op welke doelgroepen richten wij ons?

- 65+ers: De inwoners van Olst-Wijhe zijn aan het vergrijzen, wat druk legt op het sociaal stelsel.
- Jeugd: bovengemiddeld aantal kinderen heeft overgewicht, ervaart psychische klachten en voelt zich eenzaam. Om laaggeletterdheid te voorkomen is inzetten op preventie vanaf een jonge leeftijd de aanpak.
- Mantelzorgers: Veel inwoners verlenen mantelzorg. Volgens de data uit de Sociale Toekomstvisie voelt 16% van de mantelzorgers in Olst-Wijhe zich tamelijk tot zwaar overbelast.
- Statushouders.
- Vrijwilligers: Vrijwilligers zijn essentieel voor een sterke gemeenschap. Om de beweging van de inzet van maatwerkvoorzieningen naar het voorliggend veld te maken, zijn de vrijwilligers in Olst-Wijhe nodig.

Hoe? Op welke aanpak richten wij ons?

- Versterken van de sociale basis
  - o Beweging van de inzet van maatwerkvoorzieningen naar het voorliggend veld met een mix van inzet; combinatie informeel, collectief en individueel.
  - o Beweging naar steeds meer samenwerking tussen sociaal en medisch domein.
  - o Transformatie van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag (ZZ -> GG).
- Inzetten op ontmoeting met als uitgangspunt het initiatief bij inwoners.
- Samenhangende aanpak voor jeugd
- Het uitwerken van een plan voor de verbinding tussen het welzijnsloket (Ut Welzijnsloket) en een toekomstig breed lokaal team.

De sociale basis vormt het fundament: preventief en dichtbij als eerste vangnet. Dit voorkomt zwaardere zorg en sluit aan bij de landelijke akkoorden GALA, IZA en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Het versterken van Ut Welzijnsloket en verbinding met CJG/onderwijs naar een mogelijk breed loket biedt tijdige ondersteuning en kan escalaties voorkomen. Preventie en vroegsignalering gaan vóór maatwerk.

De druk op maatwerkvoorzieningen groeit door vergrijzing, meer alleenstaanden en stijgende mentale problematiek. De gemeente zet daarom preventief in om het gebruik van dure individuele maatwerk voorzieningen te beperken

Ontmoetingsplekken versterken samenredzaamheid en sociale cohesie, verminderen eenzaamheid en passen bij de landelijke focus op gezonde leefomgeving en bewegen (GALA). 44% van de volwassenen voelt zich eenzaam (regio 44%, NL 49%). Olst-Wijhe scoort hoog op sociale samenhang. Deze netwerken kunnen een bijdrage leveren aan de bestrijding van eenzaamheid.

Bijlage 2 bevat een verdere toelichting van de prioriteiten.

Sociale toekomstvisie en de Omgevingsvisie

Er ligt een nadrukkelijke link met de Omgevingsvisie. De inzet op beleidsprioriteiten, zoals het faciliteren van ontmoeting, het proactief inspelen op de toenemende vergrijzing en het bieden van passende woningen, wordt vanuit beide visies ondersteund en moeten elkaar versterken. In het opstellen van dit uitvoeringsprogramma is nadrukkelijk de aansluiting met de omgevingsvisie opgezocht. In het vervolg zal dit een speerpunt blijven.

Blijven ontwikkelen en samenwerken

De aankomende jaren blijven wij in contact met de samenleving wanneer we stappen zetten binnen het sociaal domein. Hierbij hebben wij aandacht voor de diversiteit en breedte van de samenleving van Olst-Wijhe. Dit is de eerste keer dat wij een uitvoeringsprogramma voor het sociaal domein opstellen. Vanaf nu wordt iedere twee jaar het uitvoeringsprogramma geactualiseerd. Hiermee zijn we flexibel en spelen we in op ontwikkelingen en signalen uit de samenleving, maar daarbij houden we ook een stip op de horizon aan de hand van de Sociale Toekomstvisie. Bij het opstellen van het volgende uitvoeringsprogramma willen wij weer input ophalen bij onze partners en inwoners.

Leeswijzer

Doel van het document

Dit uitvoeringsprogramma beschrijft de inzet, doelgroepen, budgetten en indicatoren die bijdragen aan het realiseren van de Sociale Toekomstvisie van de gemeente Olst-Wijhe voor de jaren 2025–2026. Het document is bedoeld als werk- en sturingsinstrument voor beleidsmedewerkers, uitvoerende partners en betrokken organisaties in de gemeente Olst-Wijhe.

Structuur van het document

Het uitvoeringsprogramma bestaat in opzet uit drie delen.

Deel 1: Doorontwikkeling inrichting sociaal domein; sociale basis

Dit deel gaat over de inrichting van het Sociaal Domein waarbij specifiek wordt ingegaan op de sociale basis. Boven alle inzet ligt de sociale basis die randvoorwaardelijk en van invloed is op alle thema's en Impactmeters. De sociale basis betreft de basisdienstverlening en basisvoorzieningen die structureel, indicatiefvrij en laagdrempelig beschikbaar zijn en wordt ingezet voor vroegsignalering en preventie van vraagstukken bij inwoners.

Deel 2: Uitvoering beleid

In dit deel worden de ambities op de vier Themalijnen uitgewerkt in acties en financiële middelen;

1. Prettig en veilig wonen
2. Goed kunnen (op)groeien
3. Meedoen en samendoen
4. Vitaal leven

De Themalijnen zijn concreet gemaakt aan de hand van de 17 Impactmeters van het Model voor het Dagelijks Leven (MDL).

THEMA	IM Impactmeter (outcome)		
OVERALL	IM 0	Pro-actief	vroegsignaleren
PRETTIG & VEILIG WONEN Hoe zorgen we voor een inclusieve, sociale, leefbare buurt waar buurtbewoners naar elkaar omkijken?	IM 1	Activeren	binding met de samenleving
	IM 2	Uitbouwen	sociale netwerken (groep & buurt)
	IM 3	Creëren	passende woning
	IM 4	Bevorderen	veiligheid
GOED KUNNEN (OP)GROEIEN Hoe zorgen we dat de jeugd optimaal kan opgroeien en mensen levenslang kunnen leren?	IM 5	Verstevigen	sociaal juridische positie
	IM 6	Optimaliseren	huiselijke relaties
	IM 7	Aanboren	talentontwikkeling
	IM 8	Ondervangen	vroegtijdig schooluitval
MEEDOEN & SAMENDOEN Hoe zorgen we voor bestaanszekerheid en dat mensen blijven meedoen?	IM 9	Beperken	(gevolgen) armoede
	IM 10	Versterken	Basisvaardigheden (digitale- en taalvaardigheid)
	IM 11	Realiseren	(werk) ervaringsplekken
	IM 12	Mobiliseren	informele maatschappelijke inzet
VITAAL LEVEN Hoe zorgen we dat (kwetsbare) mensen langer en zo zelfstandig mogelijk thuis kunnen blijven wonen?	IM 13	Stimuleren	gezonde leefstijl
	IM 14	Voorkomen	overbelaste mantelzorgers
	IM 15	Vergroten	mobiliteit
	IM 16	Reduceren	van eenzaamheid
OVERALL	IM 17	Verminderen	aanspraak op maatwerkvoorziening

In deel 2 bevat de omschrijving van iedere Impactmeter de volgende onderdelen:

- 1 **Uitgangspunten**
- 2 **Doelgroepen (WIE):** Welke groepen krijgen extra aandacht?
Zo kan het binnen een Impactmeter zo zijn dat bijvoorbeeld jongeren extra aandacht krijgen ten opzichte van ouderen.
- 3 **Huidige inzet:** Wat doen we?
Dit is opgesplitst naar:
  - 1) Algemene dienstverlening; wat doet en subsidieert de gemeente al waarvoor geen indicatie nodig is?
  - 2) Maatwerkvoorzieningen; wat doet en subsidieert de gemeente al waarvoor wel een indicatie nodig is?

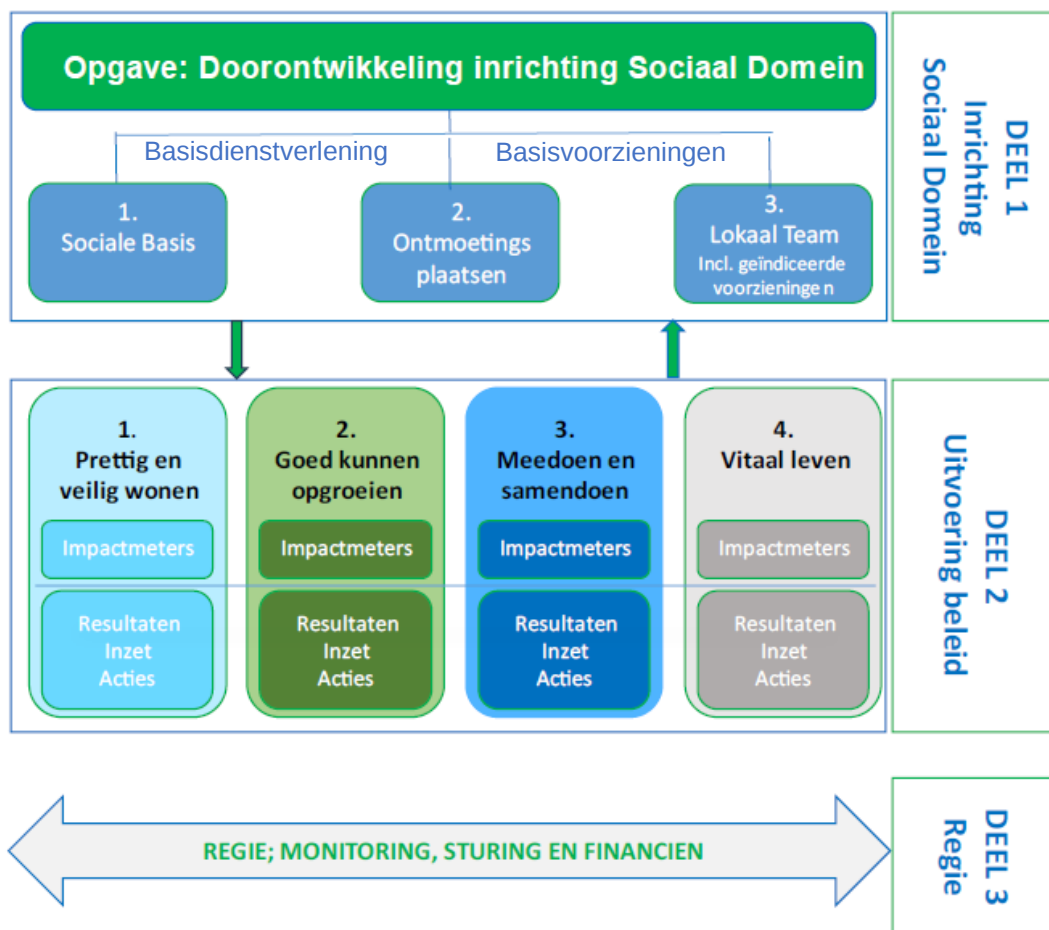
De hier genoemde budgetten zijn in principe structureel. Als deze incidenteel zijn, wordt dit aangegeven met daarbij het jaar waarin dit budget beschikbaar is.

- 4 **(Extra) inzet en budget:** Wat gaan we doen?
Dit is opgesplitst naar:
  - 1) *Beleidsontwikkeling*; op welke beleidsthema's is ontwikkeling van beleid aan de orde? Hierbij kan het gaan om actualisatie van bestaand beleid of het ontwikkelen van nieuw beleid binnen de vastgestelde kaders van de Sociale Toekomstvisie. Ook het vertalen van beleidskaders naar uitvoeringsafspraken valt hieronder. Het aanpassen van beleid op basis van verantwoording en rapportage van maatschappelijke partners is hier ook onderdeel van.
  - 2) *Versterken samenwerking*; op welke gebied gaat de gemeente in 2025-2026 meer de samenwerking aan?
  - 3) *Concrete inzet*; wat gaat de gemeente in 2025-2026 doen dat de inwoner raakt in het dagelijks leven?
- 5 **Indicatoren:** Hoe meten we voortgang?

Deel 3: Regie en monitoring

Dit deel gaat over hoe we monitoren en sturen op de uitvoering en hoe dit met het meerjarig financieel kader in relatie is gebracht. Hierbij gaat het om sturing op basis van de PDCA-cyclus, de uitvoering van indicatoren per IM en themalijn en afspraken met partners (o.a. via subsidies).

Dit onderdeel is een vervolgactie van dit uitvoeringsprogramma. Het wordt op basis van het nieuwe sturingsmodel en de PDCA-cyclus later dit jaar uitgewerkt en is daarom nu in beperkte mate opgenomen in deze versie.

Gebruik van het document

Het uitvoeringsprogramma biedt focus en samenhang (op inhoud en werkproces) door de Impactmeters (verbonden aan het Model voor het Dagelijks Leven). Dit document biedt sturing voor 2025 en 2026. Het document ondersteunt de gemeenschappelijke taal tussen gemeente, partners en inwoners. Periodiek wordt een nieuwe versie gemaakt waarin acties kunnen worden aangepast aan lokale en landelijke ontwikkelingen.

Deel 1: Inrichting sociaal domein

Hieronder een samenvatting van het op 18 maart vastgestelde ontwerp uitvoeringsprogramma. Dit betreft de inrichting van het Sociaal Domein. Het omvat het deel over de sociale basis met haar basisdienstverlening en basisvoorzieningen (ontmoetingsplekken en de lokale teams (toegang)). De inrichting van het sociaal domein betreft een structuur en is algemeen en raakt daarmee alle inhoudelijke Thema's en Impactmeters van het Model voor het Dagelijks Leven (MDL).

Hoofdlijn

De gemeente Olst-Wijhe werkt de komende jaren aan de doorontwikkeling van het Sociaal Domein, met als doel een sterke ondersteuningsstructuur. Deze moet fungeren als buffer en vangnet naast maatwerkvoorzieningen. In 2030 is er een lokale structuur die gebruikmaakt van bestaande ontmoetingsplekken, afgestemd op de behoeften van dorpskernen en buurtschappen. Ondersteuning wordt zo veel mogelijk indicatief, preventief en groepsgericht aangeboden.

Sociale basis

De sociale basis is het fundament en bestaat uit drie niveaus:

1. Persoonlijk: familie, vrienden, naasten.
2. Gemeenschappelijk: ontmoetingsplekken en gemeenschappen.
3. Georganiseerd: verenigingen, organisaties en informele initiatieven.

Ontwikkelopdracht: investeren in sociale cohesie, stimuleren van gemeenschapskracht, samenwerking met vrijwilligers en organisaties, en gebruik van subsidies om activiteiten te ondersteunen.

Concrete speerpunten:

- Ontwikkelen van vrij toegankelijk groepsaanbod.
- Laagdrempelige toegang via breed loket (Ut Welzijnsloket. CJG).
- Versterking van vrijwilligerswerk en verbinding met formele zorg.

Doelgroepen

De inwoners worden verdeeld naar mate van zelfredzaamheid:

- 80% redt zich grotendeels zelf met netwerk, ca. 15.000 inwoners
- 15% tijdelijk kwetsbaar, ca. 2.850 inwoners
- 5% permanent steun nodig, ca. 950 inwoners

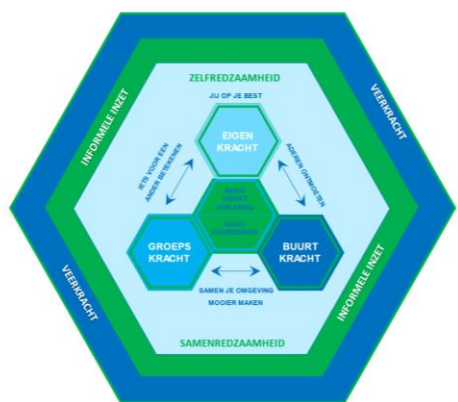
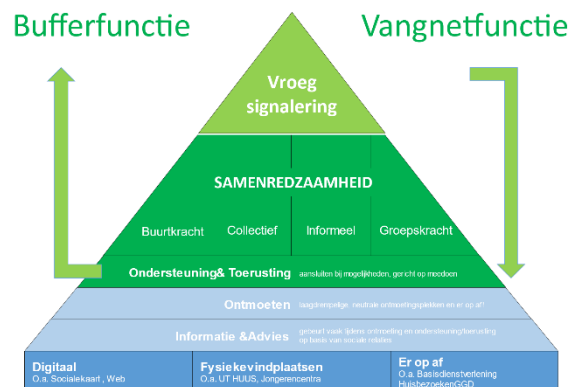
We hebben daarbinnen specifieke aandacht voor: 65+'ers, jeugd, mantelzorgers, statushouders en vrijwilligers.

Sociale basisinfrastructuur

Voor een toekomstbestendige verzorgingsstaat is een sterke, samenwerkende sociale basis cruciaal, waarin formele en informele krachten gelijkwaardig samenwerken aan inclusie en ondersteuning van kwetsbare inwoners.

Kernkenmerken: bufferfunctie, vangnetfunctie, combinatie van formeel en informeel. Sociaal werkers zijn de verbinders, laagdrempelig aanwezig in dorpskernen.

Kernfuncties Sociale Basis

Veerkrachtbenadering

Gericht op zelfredzaamheid, samenredzaamheid en groepskracht. Vergroten van incasservermogen en welbevinden voorkomt zorg. Focus op normaliseren en socialiseren, met een integrale aanpak voor individu, groep en buurt.

Basisdienstverlening en basisvoorzieningen

Met de basisdienstverlening leggen we een laagdrempelige (formeel) basis in de buurt voor toerusting en lichte ondersteuning. Daarnaast is de basisdienstverlening randvoorwaardelijk voor vroegsignalering, waardoor we preventief kunnen werken. De basisvoorzieningen zijn fysieke en laagdrempelige ontmoetingsplekken in de buurt waar inwoners ook terecht kunnen voor informatie en advies (o.a. Sportverenigingen, Ut Huus Welzijnsloket, CJG, Consultatiebureau GGD). Ontmoeting in kernen kan ook vorm krijgen in al bestaande voorzieningen.

De kern van onze basisdienstverlening door o.a. buurtsportcoaches, jongerenwerkers, sociaal werkers:

- inwoners en de buurt kennen (erop af + opbouwen sociale relaties);
- inwoners helpen elkaar te ontmoeten;
- inwoners met elkaar verbinden;
- inwoners informeren, adviseren en ondersteunen.

Laagdrempelige sociale relaties zijn belangrijk om vroegtijdig vraagverlegenheid te doorbreken en preventief met een lichte ondersteuning vragen te kunnen beantwoorden in plaats van later problemen op te lossen. Deze sociale relatie is noodzakelijk om te kunnen aansluiten bij de ander en is een wezenlijke andere relatie dan een formele zorg- en/of hulpverleningsrelatie.

- 1 Basisdienstverlening: de laagdrempelige basis in de buurt voor toerusting en lichte ondersteuning (formeel FTE).
- 2 Basisvoorzieningen: Fysieke (en digitale) Informatie & adviesloketten en fysieke, laagdrempelige ontmoetingsplekken en in de buurt.

Ontmoetingsplekken

Een belangrijk onderdeel van ons plan is het creëren van ontmoetingsplekken waar mensen samen kunnen komen. We streven naar een eigen plek in elk van de kernen en de buurtschappen. Daar waar het aantal inwoners zo klein is dat kosten en draagkracht voor een aparte ontmoetingsplekken niet in verhouding staan, zoeken we naar maatwerk voor informele ontmoeting. Niet iedere kern hoeft een fysieke ontmoetingsplek te hebben. Dit kan ook binnen al bestaande voorzieningen vorm krijgen. Ontmoetingsplekken zijn laagdrempelig en gastvrij, en bieden ruimte voor activiteiten, informatie, advies en ondersteuning. Zo zorgen we ervoor dat iedereen zich welkom voelt en de kans krijgt om anderen te ontmoeten.

Wat is onze ontwikkelopdracht?

In 2030 beschikt elke dorpskern over bereikbare mogelijkheden waar inwoners elkaar ontmoeten. De uitgangspunten hierbij zijn:

1. De programmering en activiteiten worden voor en door kinderen, jongeren en volwassenen georganiseerd.
2. Er is ontmoeting tussen leeftijden, doelgroepen en functies.
3. Advies, ondersteuning en toerusting, afgestemd op de behoefte en het karakter van de dorpskernen en buurtschappen en ondersteunend aan de behoefte van inwoners. Deze richt zich op het vergroten van eigen regie en veerkracht van de inwoners.
4. Aanbod kan ook (functioneel) over de dorpskernen en buurtschappen verspreid zijn. Er is een goede verbinding en samenwerking met de bibliotheek en/of andere maatschappelijke organisaties.

Breed loketfunctie (Lokaal team)

Daarnaast gaan we verder onderzoeken hoe we een goede mix van ondersteuning zo makkelijk en slim mogelijk kunnen organiseren. Waarbij we de verbinding tussen preventie én voorzieningen en gespecialiseerde zorg met een indicatie kunnen versterken.

Hiervoor zetten we in op het verder ontwikkelen van een brede loketfunctie waarin CJG, Welzijnsloket, consulenten en geïndiceerde ondersteuning samenkomen. We willen dat advies en hulpverlening ook in de toekomst beschikbaar is voor iedereen en goed aansluit op de behoeften van de inwoners. Dit betekent dat we ondersteuning zoveel en waar mogelijk indicatievrij en groepsgericht aanbieden.

Doel: betere afstemming, minder versnippering, duidelijke toegang voor inwoners.

We kiezen verder voor een duidelijke focus op het collectief maken van individuele vragen en op de verschuiving naar en verbinding met informele inzet. Duurzame oplossingen, altijd in nauwe samenwerking, met een mix van inzet, zijn daarbij ons uitgangspunt. We bieden altijd passende ondersteuning én met onze inzet per situatie de juiste verhouding tussen:

Formeel	Informeel
Individueel	Groepsgericht
Dorpskern	Buurtchapgericht
Digitaal	Face-to-face
Geïndiceerde hulp	Niet-geïndiceerd hulp
Structureel	Incidenteel

Conclusie

Onze belangrijkste opdracht is: **normaliseren en socialiseren**; bouwen aan sterke sociale netwerken, wat een positieve invloed op leefbaarheid en sociale samenhang heeft. De gemeente Olst-Wijhe bouwt aan een duurzame sociale basis, samenwerking stimuleert en kwetsbare groepen ondersteunt. Hierbij zetten we in op het (her)bouwen van gemeenschappen. Kernwoorden: preventie, ontmoeting, verbinding en veerkracht. Dat leidt tot meer zelfredzaamheid en samenredzaamheid. En dat is uiteindelijk een veerkrachtige samenleving waarin iedereen meetelt en meedoet.

Deel 2: Besteding investeringsbudget

Hieronder wordt vastgesteld waar het investeringsbudget aan wordt uitgegeven. De keuze voor naar welke activiteiten het investeringsbudget gaat. Dit is bepaald op basis van de gestelde prioriteiten in het uitvoeringsprogramma. Iedere activiteit draagt bij aan ten minste een van de prioriteiten. Er is daarbij gekozen voor het versterken van de sociale basis en het inzetten op verschillende Impactmeters.

Activiteit	Impactmeter
Aanbieden laagdrempelige ontmoeting mentale gezondheid (zelfregiecentrum)	Sociale basis
Toeileiden jongeren Olst-Wijhe naar dienstverlening gericht op mentale gezondheid in het voorliggend veld	Sociale basis
Ondersteunen initiatieven uit de samenleving met combinatiefunctionarissen	Sociale basis
Uitbreiden maatschappelijke diensttijd Impacter	1
Voortzetten dementiewerkgroep	1
Uitbreiden project verleidingen (preventieve aanpak jeugd middelengebruik)	6
Bijdrage activiteiten combinatiefunctionarissen gericht op in innovatie en samenwerking in sportaanbod, sport-, onderwijs- en cultuurcluster en een inclusieve sportcultuur	7
Aansluiting en ondersteuning vrijwilligers Taalpunt bij primaire voorzieningen	10
Peuterwerk subsidiëren vanaf 2 in plaats van 2.5 jaar	10
Aanbieden trainingen omgaan met mede-inwoners met psychische kwetsbaarheid en dementie	12
Initiatieven bestrijding overgewicht	13
Dag voor de jonge mantelzorgers	14
Uitvoeren acties uit dementie plan van aanpak (e.g. samen koken & voetbal herinneringen)	16

Toelichting investeringsbudget

Aanbieden laagdrempelige ontmoeting mentale gezondheid (zelfregiecentrum)

Het zelfregiecentrum is een plek voor ontmoeting en activiteiten, gericht op mensen met psychische kwetsbaarheid en hun naasten. Daarbuiten is ook iedereen welkom. Hierbij zijn ervaringsdeskundigen aanwezig.

Deze investering draagt bij aan de volgende gestelde prioriteiten:

- Wat? Eenzaamheid & mentale gezondheidsproblemen.
- Hoe? Inzetten op ontmoeting met als uitgangspunt het initiatief bij inwoners.

Toeleiden jongeren Olst-Wijhe naar dienstverlening gericht op mentale gezondheid in het voorliggend veld

In Raalte en Deventer zijn ontmoetingsplekken beschikbaar die ter ondersteuning dienen van jongeren met een kwetsbare mentale gezondheid. In de gemeente Olst-Wijhe hebben relatief veel jongeren last van mentale gezondheidsproblemen. Er is een vraag vanuit de samenleving naar meer mogelijkheden tot ontmoeting voor deze doelgroep.

Deze investering draagt specifiek extra bij aan de gestelde prioriteiten:

- Wat? Eenzaamheid & mentale gezondheidsproblemen
- Wie? Jeugd
- Hoe? Inzetten op ontmoeting met als uitgangspunt het initiatief bij inwoners.

Ondersteunen initiatieven uit de samenleving met combinatiefunctionarissen

De combinatiefunctionarissen leggen verbinding tussen sectoren zoals sport, cultuur, onderwijs en zorg. Zij ondersteunen initiatieven van onderop en organiseren hierbij ook zelf activiteiten gericht op vitaliteit en talentontwikkeling.

Het voortzetten van de combinatiefunctionarissen dragen bij aan de volgende gestelde prioriteiten:

- Wat? Overgewicht en overmatig alcoholgebruik.
- Hoe? Transformatie van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag (ZZ -> GG).

Uitbreiden maatschappelijke diensttijd Impacter

Deze financiering helpt bij het realiseren van maatschappelijke diensttijd trajecten voor jongeren vanaf 12 tot 30 jaar. Dit biedt jongeren de kans om zich vrijwillig in te zetten voor de samenleving. De maatschappelijke diensttijd draagt bij aan sociale cohesie, talentontwikkeling en het leren kennen van nieuwe mensen.

Het uitbreiden van de maatschappelijke diensttijd Impacter draagt bij aan de volgende van de gestelde prioriteiten:

- Wat? Eenzaamheid
- Wie? Jeugd
- Hoe? Inzetten op ontmoeting met als uitgangspunt het initiatief bij inwoners.

Voortzetten Dementie Werkgroep

Deze werkgroep bestaat uit domein overstijgende professionals. Hier worden actuele ontwikkelingen en lokale samenwerkingen m.b.t. deze doelgroep besproken. Daarnaast probeert deze werkgroep jaarlijks iets te organiseren voor Wereld Alzheimer Dag en werkt er collectief aan om de gemeente dementievriendelijker te maken.

Dit draagt bij aan de volgende gestelde prioriteiten:

- Wie? 65+'ers
- Wie? Jeugd
- Wat? Mentale gezondheidsproblemen
- Wat? Vergrijzing

Uitbreiden project verleidingen (preventieve aanpak jeugd middelengebruik)

Dit is een project in samenwerking met scholen gericht op preventie bij risico's van verleidingen zoals bijvoorbeeld middelengebruik. Dit project loopt nu in beperkte mate.

Het uitbreiden van het project verleiding draagt bij aan de volgende gestelde prioriteiten:

- Wat? Mentale gezondheidsproblemen & overgewicht en overmatig alcoholgebruik.
- Wie? Jeugd.
- Hoe? Beweging van de inzet van maatwerkvoorzieningen naar het voorliggend veld met een mix van inzet; combinatie informeel, collectief en individueel.

Bijdrage activiteiten combinatiefunctionarissen gericht op innovatie en samenwerking in sportaanbod, Sport-, Onderwijs- en Cultuurcluster en een inclusieve sportcultuur

Dit betreft de uitvoering van het sport- en beweegakkoord. Dit activiteiten geld is er voor combinatiefunctionarissen om beweeg- en cultuuractiviteiten te organiseren. Wij willen combinatiefunctionarissen ertoe in staat stellen om activiteiten te blijven organiseren.

De bijdrage voor het organiseren van activiteiten door combinatiefunctionarissen draag bij aan de volgende gestelde prioriteiten:

- Hoe? Transformatie van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag (ZZ -> GG).
- Wie? Jeugd
- Wie? 65+'ers
- Wat? Overgewicht en overmatig alcoholgebruik

Aansluiting en ondersteuning vrijwilligers Taalpunt bij primaire voorzieningen

Er zijn op dit moment 45 vrijwillige taalcoaches betrokken en circa 60 taalvragers krijgen begeleiding. De taalpuntcoördinator geeft nu zelf en naar eigen inzicht vorm aan de aansturing van de vrijwilligers, zonder onderliggend vrijwilligersbeleid.

Het onderbrengen van vrijwilligers past binnen de volgende gestelde prioriteiten:

- Wie? Vrijwilligers
- Wat? Laaggeletterdheid

Peuterwerk subsidiëren vanaf 2 in plaats van 2.5 jaar

Op dit moment subsidieert de gemeente peuterwerk vanaf 2.5. Dit is het georganiseerde aanbod van spel- en ontwikkelingsgerichte activiteiten voor kinderen van 2 tot 4 jaar, gericht op het stimuleren van hun sociale, emotionele, motorische en taalontwikkeling in een veilige groepsomgeving. Als kinderen vroeger deelnemen aan peuterwerk voorkomt dit achterstanden. Hiermee zetten we in op preventie van onder andere taalachterstanden.

Het eerder subsidiëren van peuterwerk draagt bij aan de volgende gestelde prioriteiten:

- Wie? Jeugd
- Wat? Laaggeletterdheid

Aanbieden trainingen omgaan met mede-inwoners met psychische kwetsbaarheid en dementie

Inwoners krijgen trainingen/handvaten om mede-inwoners met een psychische kwetsbaarheid en dementie langer mee te kunnen laten doen in de samenleving. Hierbij gaat het voornamelijk om het omgaan met mede-vrijwilligers met een dergelijke kwetsbaarheid.

De Goed omgaan met trainingen dragen bij aan de volgende gestelde prioriteiten:

- Hoe? Beweging van de inzet van maatwerkvoorzieningen naar het voorliggend veld met een mix van inzet; combinatie informeel, collectief en individueel.
- Wie? 65+'ers
- Wie? Vrijwilligers
- Wat? Mentale gezondheidsproblemen.
- Wat? Vergrijzing

Initiatieven bestrijding overgewicht

Dit betreft de borging van de Ketenaanpak kind naar gezond gewicht (KnGG), gecombineerde leefstijlinterventie, valpreventie en beweegaanbod sluitende ketenaanpakken.

Dit draagt bij aan de volgende gestelde prioriteiten:

- Wat? Overgewicht en overmatig alcoholgebruik
- Wat? Vergrijzing
- Wie? 65+'ers
- Wie? Jeugd
- Hoe? Transformatie van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag (ZZ -> GG).

Dag voor de jonge mantelzorger

Dit betreft een waarderingssuitje voor gastgezinnen, ontmoeting voor de vraag- en gastgezinnen en het binden van de gezinsvrijwilligers.

Ter waardering krijgt deze groep in 2025 een brunch aangeboden.

Dit draagt bij aan de volgende gestelde prioriteiten:

- Wat? Mentale gezondheidsproblemen.
- Wie? Jeugd
- Wie? Mantelzorgers

Uitvoeren acties uit Dementie plan van aanpak (e.g. samen koken & voetbal herinneringen)

Juni 2025 is er een Dementie Plan van Aanpak opgesteld door de Dementie Werkgroep. Hierin worden verschillende concrete initiatieven voorgesteld om Olst-Wijhe een meer dementievriendelijke gemeente te maken. Wij willen het komende en huidige jaar uitdrukking aan deze initiatieven geven, omdat vergrijzing een van de prioriteiten is.

Dit draagt bij aan de volgende gestelde prioriteiten:

- Wat? Vergrijzing, eenzaamheid & mentale gezondheidsproblemen.
- Wie? 65+'ers & mantelzorgers.
- Hoe? Transformatie van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag (ZZ -> GG) & Inzetten op ontmoeting met als uitgangspunt het initiatief bij inwoners.

Deel 3: Regie en Monitoring

Dit onderdeel wordt in Q4 van 2025 verder uitgewerkt. Regie en monitoring zijn cruciale pijlers onder de uitvoering van de Sociale Toekomstvisie en vergen zorgvuldige afstemming met maatschappelijke partners.

3.1 Uitgangspunten voor regie

De gemeente Olst-Wijhe neemt, als opdrachtgever en regisseur, de verantwoordelijkheid voor het sturen op de uitvoering van de Sociale Toekomstvisie. Daarbij is de rol van de gemeente driezijdig:

1. *Sturend en kaderstellend*: door het vaststellen van maatschappelijke doelen, Impactmeters en de financiële kaders.
2. *Faciliterend en verbindend*: door ruimte te bieden aan maatschappelijke partners en inwoners om met initiatieven te komen en deze te verbinden met de gezamenlijke doelen.
3. *Netwerkend en samenwerkend*: door inhoud en maatschappelijke partners te verbinden, aan te sturen op samenwerking en daarin een netwerkgerichte houding als gemeente aan te nemen.

Regie voeren betekent nadrukkelijk samenwerken met inwoners, maatschappelijke organisaties, vrijwilligers en professionals. We creëren een gemeenschappelijke taal en zorgen voor heldere afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en resultaten.

De gemeente Olst-Wijhe kiest voor een lerende en cyclische aanpak waarin regie en monitoring niet alleen gericht zijn op verantwoording, maar ook op gezamenlijke ontwikkeling en verbetering. Daarbij worden onder meer de volgende elementen betrokken:

- Heldere rol- en taakafspraken tussen gemeente en maatschappelijke partners.
- Een integrale cyclus van plannen, uitvoeren, monitoren en bijstellen (PDCA).
- Monitoring die zowel kwantitatieve gegevens als kwalitatieve inzichten benut.
- Aansluiting bij financiële kaders en subsidierelaties.

3.2 Financieel kader en sturing

Het financiële kader volgt de meerjarenbegroting en subsidiecyclus. Vanaf 2026 willen we gaan werken met meerjarige subsidies en jaarlijkse prestatieafspraken. Zo ontstaat continuïteit en ruimte voor partners, gecombineerd met een heldere sturingsrelatie vanuit de gemeente.

3.3 Toekomstige uitwerking

Later dit jaar wordt dit hoofdstuk verder ingevuld op basis van:

- Het nieuwe financiële systeem van de gemeente
- De inrichting van de subsidierelaties vanaf 2026
- De ervaringen die we in 2025 opdoen met de eerste uitvoering van het programma
- Het nieuwe gemeentelijke sturingsmodel
- De plannen die er zijn voor een nieuw gemeente breed dashboard voor het sociaal domein

Hiermee zorgen we dat regie en monitoring niet losstaande onderdelen zijn, maar integraal verweven raken met de uitvoering en samenwerking in het sociaal domein.

Bijlage 1: Meetinstrumentarium

Om de voortgang van de uitvoering te kunnen volgen, kennen we / maken we gebruik van de volgende instrumenten:

1. CBS achterstandsscores	7. Rapportage Salland Wonen
2. CBS dashboard armoede en schulden	8. Rapportage Onderwijs
3. GGD gezondheidsmonitor	9. Rapportage Sportverenigingen
4. Veiligheidsmonitor	10. Rapportages van alle primaire voorzieningen
5. VVE-monitor	11. Rapportage project valpreventie
6. Rapportage meldpunt openbare ruimte	12. Eigen rapportage

Om een goed integraal beeld te krijgen over hoe het gaat met de inwoners van Olst-Wijhe is het wenselijk dat deze instrumenten, waar mogelijk, dezelfde terminologie en definities hanteren.

Het MDL geeft een mooie kapstok om alle onderwerpen, het WAT, in samenhang te brengen en te ordenen. Vervolgens is dan wenselijk om met elkaar ook dezelfde WIE (leeftijdsgroep en doelgroep) te hanteren en tenslotte dezelfde WAAR. Waarbij opgemerkt moet worden dat hoe verfijnder, specifieker de informatie, hoe hoger de registratiedruk.

– WAAROM	(Strategisch)	4 THEMA'S Sociale Toekomstvisie
– WAT	(Tactisch)	Impactmeter (17 IM)
– WAT	(Operationeel)	Onderwerp; signalen, adviezen, diensten, activiteiten en hulpvragen (casussen)
– WIE	Leeftijdsgroep: Doelgroep:	0-4/ 5-12/ 13-17/ 18-23/ 24-55/ 56-65/ 65+ gezinnen, mantelzorgers, vrijwilligers
– WAAR		Gemeente Olst-Wijhe, dorpen en kernen
– WANNEER		Tijdens als ook na kantoortijd en schooltijden in weekenden en vakanties
– HOE	Voorliggend veld Maatwerkvoorziening	Er op af, informeel, collectief, individueel

Het is de kunst om met elkaar de gewenste hiërarchie en samenhang aan te brengen in de onderwerpen en deze vervolgens te koppelen aan de handelingen van de dienstverlening. Zo hoeven de professionals uit het veld geen extra werk te doen voor het verkrijgen van een rapportage.:

Tenslotte

Deze instrumenten kennen verschillende (periodieke) momenten van oplevering. Daarbij dienen deze instrumenten dan ook in relatie gebracht te worden met de PDCA cyclus die de gemeente kent. In deel 3 wordt dit nader uitgewerkt.

We onderscheiden de volgende handelingen waar een onderwerp aan kan worden toegevoegd:

HOE ondersteunt software de 6 handelingen?

1. Signalering (ambulant)	→	Signaal
2. Informatie & Advies	→	Advies
3. Vrijwilliger begeleiden en matchen aan een inwoner	→	Dienst
4. Deelname aan een collectieve activiteit	→	Activiteit
5. Persoon of gezin individueel ondersteunen of een groep jongeren en/of bewonersinitiatief ondersteunen	→	Casus -Voorliggend -Geïndiceerd
6. Geïndiceerde Maatwerkvoorzieningen	→	Voorziening

Model voor het Dagelijks Leven

19

Sociale basis

Indicatoren: hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Aantal kernen met een ontmoetingsplek	Eigen monitoring
Percentage inwoners met een hoge veerkracht	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners met matig/veel regie over eigen leven	GGD gezondheidsmonitor
Aantal voorzieningen en activiteiten gericht op ontmoeting	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal bezoekers zelfregiecentrum	Rapportage Vriendendiensten

Thema's & Impactmeters

Voor alle 16 Impactmeters geldt dat de primaire voorzieningen, die de gemeente Olst-Wijhe subsidieert, verantwoordelijk zijn wat zij daar in bereikt hebben (zie ook pagina 10 van het vastgestelde ontwerp op 18 maart jl.) We onderscheiden daar o.b.v. de handelingen hierboven per Impactmeter:

Aantal <i>Signalen en Adviezen</i> Ut welzijnsloket binding met de samenleving	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik <i>collectief en/of informeel aanbod</i> binding met de samenleving.	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal <i>casussen</i>	Rapportage primaire voorzieningen

binding met de samenleving	

Thema 1: Prettig & veilig wonen

IM 1 Activeren binding met de samenleving

Indicatoren: hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Aantal door de gemeente ondersteunde bewonersinitiatieven	Eigen monitoring
Aantal participatieprocessen opgesplitst naar georganiseerd door inwoners of de gemeente	Eigen monitoring
Percentage inwoners dat sociale steun ervaart	GGD gezondheidsmonitor
Aantal <i>Signalen en Adviezen</i> Ut welzijnsloket	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik <i>collectief en informeel aanbod</i> binding met de samenleving.	Rapportage primaire voorzieningen

IM 2 Uitbouwen sociale netwerken (groep & buurt)

Indicatoren: hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Aantal <i>Signalen en Adviezen</i> Ut welzijnsloket uitbouwen sociale netwerken	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal collectieve activiteiten en informele diensten gericht op ontmoeting	Rapportage primaire voorzieningen

IM 3 Creëren passende woning

Indicatoren: hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Aantal inwoners dat gebruik maakt van de doorstroomcoaches en wooncoaches van SallandWonen	Rapportage SallandWonen
Percentage inwoners dat (zeer) tevreden is met de woning	GGD gezondheidsmonitor
Aantal <i>signalen en adviezen</i> Ut welzijnsloket Activeren binding met de samenleving	Rapportage primaire voorzieningen

IM 4 Bevorderen veiligheid

Indicatoren: hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Aantal casussen AVE-methodiek	Eigen monitoring
Aantal <i>Signalen, Adviezen</i> bevorderen veiligheid bij Ut Welzijnsloket	Rapportage Ut Huus
Gebruik <i>collectief en informeel aanbod</i> bevorderen veiligheid	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal <i>casussen</i> bevorderen veiligheid	Rapportage primaire voorzieningen
Het algemene veiligheidsgevoel	Veiligheidsmonitor

Thema 2: Goed kunnen (op)groeien

IM 5 Verstevigen sociaal juridische positie

Indicatoren: hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Bereik Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)	Rapportage Bibliotheek
Aantal <i>Signalen, Adviezen</i> Ut welzijnsloket verstevigen sociaal juridische positie	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik <i>collectief en informeel aanbod + casussen</i> verstevigen sociaal juridische positie	Rapportage primaire voorzieningen

IM 6 Optimaliseren huiselijke relaties

Indicatoren: hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Aantal kinderen die door de POH-Jeugd en de ambulant hulpverlener begeleid worden.	Eigen monitoring
Percentage kinderen met jeugdhulp zonder verblijf.	Eigen monitoring
Percentage jeugdigen dat gebruik maakt van specialistische jeugdhulp.	Eigen monitoring
Het aantal ouders dat gebruikmaakt van Parents House	Monitoring SallandWonen/de Kern
Aantal <i>Signalen en Adviezen</i> Ut welzijnsloket optimaliseren huiselijke relaties	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik <i>collectief, informeel aanbod</i> gericht op het Optimaliseren huiselijke relaties	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal casussen optimaliseren huiselijke relaties	Rapportage primaire voorzieningen

IM 7 Aanboren talentontwikkeling

Indicatoren: Hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Percentage kinderen 4-12 jaar dat lid is van een club of vereniging.	Eigen monitoring
Aantal <i>Signalen, Adviezen</i> Ut Welzijnsloket aanboren talentontwikkeling	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik <i>collectief en informeel aanbod</i> in het kader van aanboren talentontwikkeling	Rapportage primaire voorzieningen
Warme overdracht KDV - Basischool	VVE-Monitor

IM 8 Ondervangen vroegtijdig schooluitval

Indicatoren: Hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Achterstand scores scholen Olst-Wijhe	CBS achterstandsscores
Percentage jongeren met een startkwalificatie	Eigen monitoring
Percentage schoolverzuim	Eigen monitoring
Aantal casussen bij de leerplichtambtenaar	Eigen monitoring

Percentage leerlingen dat naar speciaal onderwijs gaat	Eigen monitoring
Aantal <i>Signalen en Adviezen</i> Ut welzijnsloket ondervangen vroegtijdig schooluitval	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik <i>collectief en informeel aanbod</i> ondervangen vroegtijdig schooluitval	Rapportage primaire voorzieningen

Thema 3: Meedoen & samendoen

IM 9 Beperken (gevolgen) armoede

Indicatoren: Hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Percentage inwoners dat in armoede leeft	CBS dashboard armoede en schulden
Percentage minderjarige kinderen dat in armoede leeft.	CBS dashboard armoede en schulden
Aantal meldingen schuldhelpverlening	Eigen monitoring
Aantal inwoners dat gebruik maakt van minimaregelingen	Eigen monitoring
Aantal inwoners dat gebruik maakt van de collectieve ziektekostenverzekering (gemeentepolis)	Eigen monitoring
Aantal <i>Signalen, Adviezen</i> Ut welzijnsloket beperken gevolgen armoede	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik <i>collectief en informeel aanbod</i> beperken gevolgen armoede	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal inwoners dat gebruik maakt van Financiën de Baas.	Rapportage primaire voorzieningen (Ut Huus)
Aantal casussen beperken gevolgen armoede	Rapportage primaire voorzieningen minimabeleid, Geldfit, het BAD

IM 10 Versterken basisvaardigheden

Indicatoren: Hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Aantal signalen, adviezen Ut welzijnsloket versterken basisvaardigheden	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik collectief en informeel aanbod versterken basisvaardigheden	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal casussen versterken basisvaardigheden	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal peuters dat gebruik maakt van het aanbod gericht op verkrijgen basisvaardigheden (peuterwerk & VVE) (bereik).	VVE-monitor
Ontwikkeling taalachterstanden	VVE-monitor

IM 11 Realiseren (werk) ervaringsplekken

Indicatoren: Hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Aantal personen dat werkt met een loonkostensubsidie (doelgroep banenafpraak)	Eigen monitoring
Aantal werkgevers dat personen met loonkostensubsidie heeft geplaatst	Eigen monitoring
Aantal <i>Signalen, Adviezen</i> Ut welzijnsloket realiseren (werk) ervaringsplekken	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik <i>collectief en informeel aanbod</i> realiseren (werk) ervaringsplekken	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal casussen realiseren (werk) ervaringsplekken	Rapportage primaire voorzieningen

IM 12 Mobiliseren informele maatschappelijke inzet

Indicatoren: Hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet	GGD gezondheidsmonitor
Aantal vrijwilligers	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal <i>Signalen, Adviezen</i> Ut welzijnsloket mobiliseren informele maatschappelijke inzet	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal(georganiseerde collectieve) <i>activiteiten</i> ter ondersteuning van vrijwilligers	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik van informele netwerken bij hulpvragen (e.g. maatjesprojecten)	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal casussen mobiliseren informele maatschappelijke inzet	Rapportage primaire voorzieningen

Thema 4: Vitaal leven

IM 13 Stimuleren gezonde leefstijl

Hoe gaan we de voortgang meten?

Indicatoren	Bron
Mate waarin reductieregeling gebruikt worden voor leefstijl gerelateerde activiteiten.	Eigen rapportage
Percentage inwoners dat de gezondheid als goed of zeer goed ervaart.	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners die in de afgelopen 12 maanden alcohol heeft gedronken.	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners dat rookt en/of vapet	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners met overgewicht	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners met ernstig overgewicht	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners in Olst Wijhe dat voldoende beweegt	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners met een of meer langdurige aandoeningen	GGD gezondheidsmonitor

Indicatoren	Bron
Percentage inwoners met een of meer lichamelijke beperkingen	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners dat (heel) veel stress heeft ervaren de afgelopen 4 weken	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners dat voldoet aan de alcoholrichtlijn	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijn	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners dat wekelijks sport	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners met Angst/depressiegevoelens	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners met een hoog risico op een angststoornis of depressie	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners met suicidegedachten	GGD gezondheidsmonitor
Percentage kinderen dat lid is van een sportvereniging.	Rapportage sportverenigingen
Aantal sportkantines met een gezond voedingsaanbod.	Rapportage sportverenigingen
Aantal scholen dat werkt volgens de Gezonde School aanpak.	Rapportage onderwijs
Aantal <i>Signalen, Adviezen</i> Ut welzijnsloket stimuleren gezonde leefstijl	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik <i>collectief en informeel aanbod</i> stimuleren gezonde leefstijl	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal <i>casussen</i> stimuleren gezonde leefstijl	Rapportage primaire voorzieningen

IM 14 Voorkomen overbelaste mantelzorgers

Hoe gaan we de voortgang meten?

Indicatoren	Bron
Percentage mantelzorgers	GGD gezondheidsmonitor
Aantal mantelzorg complimenten.	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal <i>Signalen, Adviezen</i> Ut welzijnsloket voorkomen overbelaste mantelzorgers	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal <i>casussen</i> voorkomen overbelaste mantelzorgers	Rapportage primaire voorzieningen

IM 15 Vergroten mobiliteit

Hoe gaan we de voortgang meten?

Indicatoren	Bron
Aantal deelnemers aan aanbod valpreventie.	Eigen rapportage project valpreventie.
Percentage inwoners dat een of meerdere keren gevallen	GGD gezondheidsmonitor
Percentage inwoners dat gewond is geraakt bij een val	GGD gezondheidsmonitor
Aantal <i>Signalen, Adviezen</i> Ut Welzijnsloket vergroten mobiliteit	Rapportage primaire voorzieningen

Gebruik <i>collectief en informeel aanbod vergroten mobiliteit</i>	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal gebruikers vrijwillige vervoersdiensten.	Rapportage primaire voorzieningen.
Aantal meldingen van ontoegankelijkheid bij meldpunt openbare ruimte.	Rapportage meldpunt openbare ruimte.

IM 16 Reduceren van eenzaamheid

Hoe gaan we de voortgang meten?

Indicatoren	Bron
Percentage inwoners die zich sterk eenzaam voelt	GGD-monitor
Aantal <i>Signalen, Adviezen</i> Ut welzijnsloket reduceren van eenzaamheid	Rapportage primaire voorzieningen
Gebruik <i>collectief en informeel aanbod reduceren van eenzaamheid</i>	Rapportage primaire voorzieningen
Aantal casussen reduceren van eenzaamheid	Rapportage primaire voorzieningen

IM 17 (Verminderen) aanspraak op maatwerkvoorzieningen

Indicatoren: hoe gaan we de voortgang meten?

Soort	Bron
Participatiewet	
Aantal inwoners dat gebruik maakt van minimabeleid	Eigen monitoring
Aantal inwoners dat gebruik maakt van uitkeringen Participatiewet	Eigen monitoring
Aantal inwoners dat gebruik maakt van de Sociale werkvoorzieningen	Eigen monitoring
Wmo	
Aantal uitgevoerde woningaanpassingen	Eigen monitoring
Aantal inwoners dat gebruik maakt van Wmo huishoudelijke hulp	Eigen monitoring
Aantal inwoners dat gebruik maakt van Wmo begeleiding	Eigen monitoring
Aantal inwoners dat gebruikt maakt van Wmo Dagbesteding	Eigen monitoring
Aantal inwoners dat beschermd woont	Eigen monitoring
Aantal inwoners dat gebruikt maakt van Wmo vervoersdiensten	Eigen monitoring
Jeugdwet	
Aantal inwoners dat gebruik maakt van jeugdhulp zonder verblijf	Eigen monitoring
Aantal inwoners dat gebruik maakt van jeugdhulp met verblijf	Eigen monitoring
Overig	
Aantal inwoners dat gebruik maakt van leerlingenvervoer	Eigen monitoring

Bijlage 2: Overzichtstabel prioriteiten Olst-Wijhe (alfabetisch)

Prioriteit (WAT)	Kernopgave	Lokale cijfers Olst-Wijhe	Landelijke koppeling (IZA, GALA, etc.)	Impactmeter (MDL)
Bestaanszekerheid en voorkomen van schulden	Vroegsignalering schulden, versterken basisvaardigheden en participatie	14% moeite met rondkomen; kinderen in armoede actief gemonitord; bovengemiddelde laaggeletterdheid [6]	Participatiewet, WEB, GALA (Gezond meedoen)	IM 9 Beperken (gevolgen) armoede + IM 10 Versterken Basisvaardigheden
Eenzaamheid	Vergroten samenredzaamheid, tegengaan sociaal isolement	44% van de volwassenen voelt zich eenzaam; eenzaamheid neemt vooral toe bij jongeren en alleenstaanden [2]	GALA (gezonde leefomgeving, bewegen); Landelijke aanpak eenzaamheid	IM 16 Reduceren van eenzaamheid & IM 2 Uitbouwen sociale netwerken
Laaggeletterdheid	Verbeteren basisvaardigheden (taal & digitaal)	Percentage laaggeletterden hoger dan NL-gemiddelde [6]	WEB, Leven Lang Ontwikkelen, GALA (Gezond meedoen)	IM 10 Versterken Basisvaardigheden
Mentale gezondheidsproblemen	Preventie en versterking positieve gezondheid	18% ervaart psychische klachten; druk bij jongeren en mantelzorgers [7]	IZA, GALA (mentale gezondheid)	IM 13 Stimuleren gezonde leefstijl + IM 14 Voorkomen overbelaste mantelzorgers
Overgewicht en overmatig alcoholgebruik	Gezonde leefstijl en preventieve aanpak	53% overgewicht; alcoholgebruik bovengemiddeld [7]	GALA (gezonde leefstijl, preventieketen)	IM 13 Stimuleren gezonde leefstijl
Passende woningen	Levensloopbestendige en betaalbare huisvesting	85,1% eengezinswoningen; weinig appartementen; groei alleenstaanden [3]	Wmo, IZA (wonen & zorg dichtbij), afspraken SallandWonen	IM 3 Creëren passende woning
Vergrijzing	langer zelfstandig thuis wonen, druk op zorg. Nadrukkelijke inzet op vitaal leven en specifiek voor de doelgroep 65+. Belangrijk dat inwoners zich voorbereiden op de volgende levensfase.	Toenemende 65+ populatie, dalend mantelzorgpotentieel, meer alleenstaanden. In Olst, Wijhe, De Boskamp en Elshof is >25% van de bevolking 65+. [8]	IZA, Wmo, WOZO-programma, GALA (vitaliteit en preventie ouderen)	IM 2, 3, 4, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16 (zie figuur 'Vergrijzing nader gedefinieerd').

Bronnen overzichtstabel:

[1] Sociale basis & loket: GGD Gezondheidsmonitor 2023; Waarstaatjegemeente.nl 2023

[2] Ontmoetingsplekken & sociale netwerken: GGD Gezondheidsmonitor 2023; Waarstaatjegemeente.nl 2023

[3] Passende woning & wooncontinuüm: Waarstaatjegemeente.nl 2023; SallandWonen 2024

[4] Zorg-veiligheid & woonoverlast: GGD Gezondheidsmonitor 2023

[5] Kansrijk & gezond opgroeien: CBS Onderwijsstatistieken 2023; IJssellandschap Jeugd 2023

[6] Armoede & basisvaardigheden: CBS Dashboard Armoede & Schulden 2023

[7] Leefstijl & mentale gezondheid: GGD Gezondheidsmonitor 2023; Regiobeeld Midden-IJssel 2023

[8] Minder beroep op maatwerk: Regiobeeld Midden-IJssel 2023; Sociale Toekomstvisie Olst-Wijhe 2024

Bijlage 3: Figuur: Vergrijzing nader gedefinieerd

Vergrijzing nader gedefinieerd

V E R G R I J Z I N G

THEMA 1 PRETTIG & VEILIG WONEN

IM 2 Uitbouwen sociale netwerken

IM 3 Creëren passende woning

IM 4 Bevorderen veiligheid

WIE -> Leeftijdsgroep

WAT -> Impactmeters

THEMA 2 GOED KUNNEN (OP)GROEIEN

IM 6 Optimaliseren huiselijke relaties

IM 7 Aanboren talentontwikkeling

THEMA 3 MEEDOEN & SAMENDOEN

IM 12 Mobiliseren informele maatschappelijke inzet

THEMA 4 VITAAL LEVEN

IM 13 Stimuleren gezonde leefstijl

IM 14 Beperken overbelaste mantelzorgers

IM 15 Vergroten mobiliteit

IM 16 Reduceren van eenzaamheid

Bijlage 4: Begrippenlijst Uitvoeringsprogramma Sociale Toekomstvisie

Inleiding (alfabetisch)

- **Richten** (ambities), **inrichten** (structuur) en **verrichten** (uitvoering)
- **Omgevingsvisie 2050** – Lange termijnvisie van de gemeente op de fysieke leefomgeving en samenleving.
- **Sociale Toekomstvisie 2024–2034** – Lange termijnvisie van de gemeente Olst-Wijhe op de samenleving en het sociaal beleid.
- **Ontwerp Uitvoeringsprogramma Sociale Toekomstvisie** – Kapstok voor de inrichting en ordening van ambities uit de Sociale Toekomstvisie 2024–2034. Het ontwerp staat voor de gehele looptijd vast en wordt periodiek gevuld met concrete acties. Zo kunnen trends in de tijd worden gevolgd en blijft vergelijking consistent. Als vast format is gekozen voor het *Model voor het Dagelijkse Leven (MDL)*. Het uitvoeringsprogramma 2025–2026 geeft hieraan invulling door de ambities te vertalen naar acties, uitvoering en budgetten voor deze periode
- **Uitvoeringsprogramma Sociale toekomstvisie 2025-2026** – Concreet werkplan voor 2025–2026 waarin de ambities uit de Sociale Toekomstvisie zijn vertaald naar prioriteiten, acties en budgetten.

Deel 1: Inrichting sociaal domein

- **Sociaal Domein** – Het geheel aan beleid en voorzieningen rond welzijn, zorg, werk, inkomen, opvoeding en participatie.
- **Sociale basis** – Fundament van ondersteuning: persoonlijke netwerken, gemeenschappen en georganiseerde initiatieven.
- **Preventie en vroegsignalering** – Het vroegtijdig oppakken van vraagstukken om zwaardere zorg te voorkomen.
- **Veerkracht** – Het vermogen van inwoners om zich aan te passen aan veranderingen en tegenslagen.
- **Formele toerusting en ondersteuning** – Betaalde professionals in het voorliggend veld, (indicatie vrij) als jongerenwerkers, maatschappelijke werkers, sociaalwerkers
- **Informele toerusting en ondersteuning** – Inzet door mantelzorgers en vrijwilligers.
- **Basisdienstverlening** – Structurele, laagdrempelige diensten in de buurt voor formele toerusting en lichte ondersteuning. Draagt bij aan vroegsignalering en preventie.
- **Basisvoorzieningen** – Algemene, laagdrempelige voorzieningen zoals ontmoetingsplekken en informatiepunten waarvoor geen indicatie nodig is.
- **Breed loket** – Centrale toegang voor informatie, advies en ondersteuning, waarin verschillende loketten samenkomen.
- **CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin)** – Toegangspunt voor opvoed- en gezinsondersteuning.

Deel 2: Uitvoering beleid

- **Model voor het Dagelijks Leven (MDL)** – Raamwerk dat gemeenten en partners helpt om ondersteuning in het dagelijks leven van inwoners te ordenen, organiseren en te monitoren, met de leefwereld van de inwoner als uitgangspunt.
- **Impactmeters (IM)** – Resultaatgebieden uit het Model voor het Dagelijks Leven (MDL). Deze Impactmeters bundelen uiteenlopende life-events en onderwerpen uit het dagelijks leven. Een IM vormt het speelveld van een specifieke dienstverlening waarin vaak meerdere aanbieders actief zijn. Impactmeters zorgen voor een gedeelde taal en begrip, waardoor samenwerking, sturing en monitoring op maatschappelijke effecten mogelijk worden.
- **CBS-dashboard armoede en schulden** – Landelijk monitoringsinstrument dat inzicht geeft in armoede- en schuldenproblematiek.

- **Eigen monitoring** – Gemeentelijke wijze van meten van resultaten en voortgang, vaak aanvullend op landelijke monitors.
- **GGD gezondheidsmonitor** – Regionaal instrument dat gezondheidsgegevens van inwoners verzamelt.
- **PDCA-cyclus** – Plan-Do-Check-Act: methodiek voor monitoring en continue verbetering van beleid.
- **VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie)** – Educatief programma om kinderen met een achterstand extra ontwikkelkansen te bieden.

Wetten en landelijke akkoorden en programma's (alfabetisch)

- **AZWA-akkoord** – (Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord) Landelijke afspraken die de verbinding leggen tussen zorg, welzijn en preventie, aanvullend op bestaande akkoorden zoals GALA en IZA.
- **GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord)** – Landelijk akkoord gericht op preventie, gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving.
- **Gezond en Gelukkig Ouder Worden** – Aanvullend programma gericht op het bevorderen van gezondheid en welzijn bij ouderen, vaak regionaal uitgewerkt.
- **IZA (Integraal Zorgakkoord)** – Landelijk akkoord gericht op samenwerking en transformatie in de zorg.
- **Jeugdwet** – Wet die jeugdhulp en jeugdbescherming regelt.
- **Kansrijke Start-programma** – Landelijk programma gericht op een gezonde en veilige start voor kinderen, met aandacht voor kwetsbare gezinnen en samenwerking tussen zorg, welzijn en gemeenten.
- **Leader** – Europees subsidieprogramma voor plattelandsontwikkeling.
- **Nationaal Preventieakkoord** – Landelijke afspraken om roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik terug te dringen en zo de gezondheid van inwoners te verbeteren.
- **Pact voor de Ouderenzorg** – Afspraak tussen overheid, zorgaanbieders en maatschappelijke organisaties om eenzaamheid te bestrijden en goede zorg en ondersteuning voor ouderen te organiseren. (Gedeeltelijk opgegaan in WOZO-programma).
- **Participatiewet** – Wet die inkomensondersteuning, werk en participatie regelt.
- **Sportakkoord II** – Landelijk akkoord (2023–2026) tussen gemeenten, sportverenigingen en maatschappelijke partners, gericht op sport en bewegen, gezondheid, inclusie en vitale sportaanbieders.
- **Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)** – Wet die ondersteuning regelt voor inwoners die niet zelfstandig kunnen meedoen.
- **WOZO-programma** – Landelijk programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen.